

Der var ingen Grænse for, hvad Finansudvalget kunde drøfte angaaende det kongelige Teaters Forhold.

Men de Budgetter, som blev opstillet saaledes, kunde virke generende for Teatrets Drift. Vi fik derfor i 1903 en Lov gennemført om et fast aarligt Tilskud i en 5-aarig Periode. Meningen hermed var, at Teatret skulde være friere stillet med Hensyn til sin Drift, at et eventuelt Underskud kunde udlignes af Overskuddet i de gode Aar, og endelig var det ogsaa Meningen — i alt Fald min Mening —, at hvis det kunde lykkes Teatret at opsamle en nogenlunde betydelig Reservefond, kunde dette være medvirkende til, at vi kunde faa de to Scener, der har været Tale om. Det har nemlig til fulde vist sig, at den store Scene paa det kongelige Teater, som er udmærket til mange Stykker, Operaer, Udstyrsstykker, store historiske Dramaer og gammeldags Komedier, hvor Linierne er trukne mere grovt op end i moderne Konversationsstykker, og til plastiske Fremstillinger, er for stor til den moderne Scenekunst. i Konversationsdramaer, og det er derfor min Tro, at skal det komme til at gaa godt for den dramatiske Kunst paa Det kongelige Teater, maa der være to Scener, en lille foruden den store, vi har. Det vil koste mange Penge, men hvis Teatret havde kunnet oparbejde en virkelig Reservefond, vilde dette have været et Bidrag til at komme ud over den Vanskelighed. Da man imidlertid lagde en Lønningsbyrde over paa Teatret, og da Aarene har været vanskelige, er Reservefonden, som i de første Aar var vokset op til 160,000 Kr., nu fuldstændig opspist, og hvad værre er, jeg tror, at Bestyrelserne efterhaanden under de vanskelige Forhold har tabt Troen paa, at der egentlig er noget at gøre. Der var i den første Tid efter Loven af 1903 hos Bestyrelsen virkelig en Tro paa, at der var noget at udrette i Retning af Balance, og der udvistes megen Sparsommelighed og megen Iver for at faa Sagerne til at gaa ogsaa økonomisk, og under disse Bestræbelser voksede Reservefonden.

Nu er Forholdene saaledes med Hensyn til Det kongelige Teater, at ingen rigtig vil kendes ved, hvad der skal gøres. Loven er midlertidigt forlænget, først i 1916 skal vi til at tale om den endelige Ordning af Det kongelige Teater. Nogle taler om at forpagte det ud, men dette finder jeg helt urimeligt. Jeg kan ikke tro, man kan finde som Forpagter en Mand, der kan byde en virkelig kunstnerisk Ga-

ranti. Andre taler om at lade det hele passe sig selv, hvad vi slet ikke kan være bekendt. Der kan ikke være Tale om, at Staten helt kan slaa Haanden af disse sceniske Kunstarter. Vi staar altsaa saaledes, at der er ingen, der i Virkeligheden viser nogen Vej. Den højtærede Minister krymper sig sandsynligvis ved til 1916 at komme med et Lovforslag om en Scene til. Det vil koste mange Penge, og Penge er ikke saa lette at faa hos Rigsdagen, i alt Fald ikke til disse Opgaver.

Naar vi altsaa staar saaledes i det uvisse med Hensyn til Det kongelige Teater, er det min Mening, at Tidspunktet ikke er inde til at vedtage Bidrag til Teatre ude i Landet, og derfor er det ikke af nogen som helst Uvillie mod Aarhus eller dets Teater, at jeg vil anbefale at stemme imod Bidrag til Aarhus Teater, men det er ud fra et Princip, som jeg stedse har haft i disse Sager, nemlig at Statens Støtte til disse Kunstarter fortrinsvis skal ydes ved Det kongelige Teater. Her skal Staten gøre sit til at faa saa god Kunst som muligt, og saa kan dette være som en Prøvesten for de øvrige Teatre omkring i Landet, som det ypperste, vort Samfund kan yde i denne Henseende. Det er Grunden til, at jeg ikke har villet gaa med til at bevilge 10,000 Kr. i Understøttelse til Aarhus Kommune til at drive Teater for. Jeg skal i øvrigt ikke tage Ordet igen i denne Sag; jeg har blot villet nævne mine Grunde. Jeg tvivler ikke om, at Bevillingen bliver vedtaget, men jeg har villet have min Ryg fri, for vi kommer ogsaa i Fremtiden, hvis vi lever — og ellers vil andre gøre det —, til at tale om Teaterforhold her i Landet. Jeg har saaledes angivet min Stilling til Ændringsforslag Nr. 101.

I Anledning af den ærede Ordførers Udtalelser har jeg ikke meget at tilføje. Vi er gennemgaaende enige om Ændringsforslagene, og til hans Udtalelser om Samraadene har jeg heller ikke noget videre at sige. Naar den ærede Ordfører, som er Modstander af Bidrag til Cæciliaforeningen, ytrede, at han ikke vilde sige noget ondt om denne Forening, vil jeg med et jydsk Udtryk sige, at det takker jeg ham Skam for, for han kan vist ikke finde noget ondt at sige om den. Denne Forening har i Virkeligheden gjort sig meget fortjent af dansk Musik og Sang, og den har ved en enkelt Lejlighed bragt Landet Ære, og derfor stemmer jeg med Glæde for det lille Bidrag til den. Det kan godt være, at der er mange velhavende Folk i